

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Державне управління в сфері обслуговування
(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації**

підготовки магістр
(рівень вищої освіти)

галузь знань 24 Сфера обслуговування
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 242 Туризм
(шифр і назва спеціальності)

Львів

Навчальна програма з дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування»
для студентів за спеціальністю 242 Туризм

ІХ с. (денна форма навчання).

Розробник: доцент, к. держ. упр. Криштанович С. В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “28” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____

(Павленчик Н. Ф.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету Туризму

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 Туризму

Предметом вивчення дисципліни є форми і методи впливу держави в особі державних органів на виробничу, соціальну та духовну сфери життєдіяльності людей, пов'язаних між собою спільними політичною та економічною системами.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Державне управління в сфері обслуговування» передбачає володіння здобувачами освіти базових знань навчальних дисциплін «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Регіональна економіка», «Менеджмент» та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування» є надання майбутнім магістрам з туризму знань та вмінь з державного управління для застосування їх в діяльності у сфері обслуговування та інших виробничо-господарських організаціях, вивчення теоретичних та нормативно-методичних положень державного управління в Україні.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Державне управління в сфері обслуговування» полягає у засвоєнні студентами методології державного управління та її прикладного аспекту – державного управління в сфері обслуговування.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної політики;
- закономірності управління на державному рівні;
- особливості державного управління в сферах обслуговування;
- методичні та організаційні основи управління розвитком країни;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- внутрішню організацію, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- законодавчі та нормативно-правові засади діяльності центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

уміти:

- здійснювати аналіз економічних та політичних подій в країні та за її межами, визначити і систематизувати основні чинники розвитку;
- самостійно орієнтуватися в проблемах країни та регіону, оперативного та стратегічного управління об'єктом;
- розробляти варіанти управлінських рішень і обґрунтовувати їх вибір за критеріями соціально-економічної ефективності;
- застосовувати відповідні норми чинного законодавства при вирішенні практичних та використовувати інформацію для прийняття рішення;
- здійснювати керівництво службами і підрозділами, складати програми вдосконалення діяльності органам державної влади (його підрозділу);

- розробляти плани заходів щодо реалізації планів і програм, передбачувати наслідки прийняття управлінських рішень органами державної влади та місцевого самоврядування;
- аналізувати та застосовувати на практиці досягнення зарубіжних країн у сфері державного управління.
- На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тема 1. Державне управління як суспільне явище

Управління як суспільне явище. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність, зміст та специфіка державного управління. Системні аспекти державного управління. Принципи державного управління. Основні теорії державного та регіонального управління

Тема 2. Цілі, функції та організаційна структура державного управління

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Поняття й види функцій державного управління. Функціональна структура державного управління. Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління. Державний устрій як основа організації державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.

Тема 3. Законність та відповідальність у державному управлінні

Зміст законності в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Дисципліна і відповідальність у забезпеченні законності.

Тема 4. Методологія державного управління

Поняття та загальні риси управлінської діяльності. Форми управлінської діяльності. Методи управлінської діяльності. Стадії управлінської діяльності. Управлінські технології: поняття та види.

Тема 5. Управлінські рішення в державному управлінні

Державно – управлінські рішення в системі державного управління. Організаційно – аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень. Технологія процедури прийняття рішень у державному управлінні.

Тема 6. Система органів державної влади в Україні

Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Система органів виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки.

Тема 7. Центральні органи виконавчої влади в Україні

Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Міністерства України та їх повноваження. Центральні органи виконавчої влади: їх види, статус, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.

Тема 8. Регіональні органи державного управління

Місцеві державні адміністрації в системі державного управління: основні завдання, правовий статус, компетенція. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій з іншими органами державної влади.

Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні

Конституційно-правові засади і правовий статус місцевого самоврядування в Україні. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування та Європейська Хартія місцевого самоврядування.

Тема 10. Відносини органів публічної влади в системі державного управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади з підприємствами, установами і організаціями. Взаємодія органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами, що функціонують в адміністративно-територіальних утвореннях. Взаємовідносини органів державної влади та місцевого самоврядування із судовими і правоохоронними органами. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Організація роботи із запитами громадян.

Тема 11. Механізми державного управління соціальною сферою

Сутність, цілі, складові соціальної політики та механізм її реалізації. Механізм соціального захисту населення. Показники рівня та якості життя населення як основа моніторингу та прийняття управлінських рішень в галузі соціальної політики. Державне регулювання ринку праці. Механізми соціально-економічного розвитку державного управління. Державного регулювання розвитку соціальної сфери: освіти, культури, охорони здоров'я, обслуговування.

Тема 12. Державне управління регіонами України

Регіон як об'єкт регіонального управління: основні ознаки та функції. Регіональне управління: сутність та цілі. Державна регіональна політика: сутність та види. Цілі, принципи та завдання державної регіональної політики. Складові державної регіональної політики: особливості формування та реалізації. Регіональне управління та місцеве самоврядування.

Тема 13. Адміністративні послуги органів виконавчої влади

Поняття адміністративних послуг. Шляхи вдосконалення процедури надання адміністративних послуг. Реформування системи управління якістю адміністративних послуг.

Тема 14. Функція контролю у сфері державного управління

Поняття та види контролю в державному управлінні. Контроль інституціоналізований за гілками державної влади. Громадський контроль.

Тема 15. Ефективність державного управління в сфері обслуговування

Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність організації і функціонування суб`єктів державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
2. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. - К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 174 с.
3. Бакуменко В.Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: [Навч. посіб.] / Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. – К.: Міленіум, 2013. – 256 с.
4. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : [навчальний посібник у трьох частинах] / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. – 2013. – 268 с.
5. Ковбасюк Ю.В. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с..

Допоміжна

1. Архетипіка і державне управління: громадянська самоорганізація, соціальна мобільність, суспільна інтеграція : збір. наук. праць : наук. вид. - Київ, 2015. - 84 с.
2. Криштанович С. В. Механізми забезпечення безпеки громадян на регіональному рівні // С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович / Проблеми розвитку публічного управління в Україні : матер. Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. До 100-річчя запровадження державної служби України (12-13 квітня 2018 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Лбвів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. – С. 137-140
3. Криштанович С. В. Місце туризму в регіональних програмах соціально-економічного розвитку гірських територій // Молода спортивна наука України - Вип. 20. Том 3,4. /за заг. ред. Є. Приступи. – ЛДУФК, Львів – 2016 – с. 92 - 98.
4. Криштанович С. В. Напрямки підвищення ефективності публічного управління соціальної безпеки гірських територій /// С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович / Матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток», 24-25 травня 2018 р. ; [за заг. ред.: Кривачук Л. Ф., Нагірняка М. Я.]. – Львів : СПОЛОМ, 2018. – С. 302-305. ISBN 978-966-919-378-0.
5. Криштанович С. В. Публічний менеджмент соціально-економічного розвитку гірських територій Карпатського регіону / Світлана Криштанович. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 208 с.
6. Криштанович С. В. Рекреаційно-туристичний кластер як особливий системний механізм розвитку Українських Карпат // «Інтелект ХХІ»: науковий економічний журнал -

Національний університет харчових технологій, ГО «Інститут проблем конкуренції». Вип. №5, 2016. –ст. 210-214

7. Криштанович С.В. Державне управління процесом забезпечення екологічної безпеки гірських територій Західного регіону України / С. Криштанович // Ефективність державного управління [Текст]: зб. наук. пр. Львівського регіонального інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Вип. 34. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В.С.Загорського, доц. А.В.Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2013. – С. 267–275.

8. Криштанович С.В. Досвід управлінської діяльності країн ЄС у сфері соціально-економічного розвитку гірських територій та його значення для України// Україна-Польща-Європейський Союз. 3 досліджень системної трансформації на рубежі ХХ і ХХІ століть [Текст]: моногр. / кол. авт. Г.Стронського, Я.Голоти, О.Красівського. – Львів – Ольштин – Остроленка, 2014. – С.307 – 314.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування,
- тестування,
- експрес-контролю,
- контролю засвоєння навчального матеріалу,
- запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Семестровий залік полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Залікові вимоги

1. Державна політика в соціальному суспільстві.
2. Об'єктивні основи і суб'єктивні фактори державного управління.
3. Організованість державного управління.
4. Властивості і структура керованих об'єктів.
5. Механізми формування і реалізації державного управління.
6. Системні характеристики державного управління.

7. Прямі та зворотні зв'язки в системі державного управління.
8. Типове та унікальне в державному управлінні.
9. Поняття та види соціального управління.
10. Походження та значення понять «управління», «організація».
11. Державне управління: поняття і зміст.
12. Державне управління — вид державної діяльності.
13. Ознаки державного управління.
14. Мета, види і зміст управлінської діяльності.
15. Конституційні засади державного управління.
16. Організація виконавчої влади за Конституцією України
17. Законність в державному управлінні.
18. Участь громадян та їх об'єднань в державному управлінні.
19. Принципи державного управління.
20. Класифікація принципів державного управління.
21. Основні функції, методи і форми державного управління.
22. Поняття і види методів державного управління.
23. Поняття, види та характеристика форм державного управління.
24. Органи виконавчої влади – суб'єкти державного управління.
25. Поняття органів виконавчої влади.
26. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
27. Кабінет Міністрів України.
28. Центральні органи виконавчої влади України.
29. Місцеві органи виконавчої влади.
30. Державне управління в регіоні.
31. Поняття регіональної політики та регіонального управління.
32. Співвідношення централізації та децентралізації в регіональному управлінні.
33. Місцеві державні адміністрації, функції, права, обов'язки, зміст роботи
34. Органи місцевого самоврядування.
35. Правове регулювання взаємовідносин місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
36. Державне управління у сфері обслуговування.
37. Правове забезпечення державного управління сфери обслуговування.
38. Раціоналізація та ефективність державного управління.
39. Ініціатива і відповідальність в державному управлінні.
40. Вдосконалення стилю і методів державного управління.
41. Об'єктивність і законність державного управління.
42. Основні фактори ефективності державного управління.
43. Визначення та оцінка ефективності державного управління.